

• ד'ד'ו •

יח א וירא אליו יהוה באלני ממרא והוא ישב פתח האהל
 ב כחם היום: ואתגלי ליה יי במישרי ממרא. והוא יתיב בתרע משכנא כמיחם
 ג וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא
 ד וירן לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה: וזקר עינוהי ותוא. והא
 ה תלתא גוברין. קימין עלוהי. ותוא. ורהט לקדמותהון מתרע משכנא. וסגיד על ארעא;
 ויאמר אדני אם-נא מצאתי חן בעיניך אל-נא תעבר מעל
 ז עבדך: ואמר. יי. אם פען אשכחית רחמין בעינך (ס"א קדמד). לא כען תעבר מעל
 ח עבדך: יקח-נא מעט-מים ורחצו רגליכם והשענו תחת העץ:
 ט יסבון פען זעיר מיא. ואסחו רגליכון. ואסתמיכו תחות אילנא; * ה ואקחה
 י פת-לחם וסעדו לבכם אחר תעברו פי-על-כן עברתם על-
 יא עבדכם ויאמרו כן תעשה כאשר דברת: ואסב פתא דלחמא. וסעודו
 יב לפכון בתר פן תעברון. ארי על פן עברתון על עבדכון. ואמרו. כן תעביד כמא
 יג דמלילתא; וימהר אברהם האהלה אל-שרה ויאמר מהרי שלש
 יד סאים קמח סלת לוישי ועשי עגות: ואוחי אברהם. למשכנא לות שרה.
 טו ואמר. אוחא. תלת סאון קמחא סולתא. לוישי ועבידי גריצון; ז ואל-הבקר רץ
 טז אברהם ויקח בן-בקר רך וטוב ויתן אל-הנער וימהר לעשות
 טז אתו: ולבית תורי רהט אברהם. ונסיב בר תורי. רפיד וטב ויהב לעולימא. ואוחי
 יח למעבד יתיה; ח ויקח חמאה וחלב ובן-הבקר אשר עשה ויתן
 יט לפניהם והוא עמד עליהם תחת העץ ויאכלו: ונסיב שמן וחלב.
 כ ובר תורי דעבד. ויהב קדמיהון. והוא משמיש עלויהון. תחות אילנא ואכלו; *

ט וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַיֵּה שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאֵהָלָּ: וַאֲמָרוּ לִיהָ.
 אֲנִי שָׂרָה אֶתְּךָ. וַאֲמַר הֵא בְּמִשְׁכְּנָא; י וַיֹּאמֶר שׁוּב אֲשׁוּב אֵלֶיךָ כְּעֵת חַיָּה
 וְהִנֵּה-בֵן לְשָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ וְשָׂרָה שָׁמְעַת פֶּתַח הָאֵהָל וְהוּא
 אַחֲרָיו: וַאֲמַר. מָתַב אֶתּוֹב לְוֹתְךָ כְּעַדְן דְּאֶתּוֹן קַיְימִין. וְהָא בְּרָא לְשָׂרָה אֶתְּךָ.
 וְשָׂרָה שָׁמְעַת. כְּתַרְע מִשְׁכְּנָא וְהוּא אַחֲרוּזְהִי יא וַאֲבָרְהָם וְשָׂרָה זְקַנִּים בָּאִים
 בַּיָּמִים חֲדָל לְהֵיוֹת לְשָׂרָה אֶרֶח פְּנֵי שָׂרָה: וַאֲבָרְהָם וְשָׂרָה סִיבּוּ. עָלוּ
 בְּיוֹמִין. פֶּסֶק מִלְּמַהוּי לְשָׂרָה. אֶרֶח פְּנֵי שָׂרָה; יב וְתִצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר
 אַחֲרֵי בְּלַתִּי הֵיטָה-לִּי עֵדְנָה וְאֶדְנִי זְקַן: וְחַיִּיכַת שָׂרָה בְּמַעֲדָא לְמִימַר.
 כְּתַר דְּסִיבִית תְּהִי לִי עוֹלִימוּ. וְרַבּוּנִי סִיבּוּ; יג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-אֲבָרְהָם לְמָה
 זֶה צָחֻקָה שָׂרָה לֵאמֹר הָאֵף אֲמַנָּם אֵלֶּךָ וְאֲנִי זְקַנָּתִי: וַאֲמַר יי
 לְאֲבָרְהָם. לְמָה דְנָן חַיִּיכַת שָׂרָה לְמִימַר. הַבְּקוּשָׁטָא. אֹלִיד וְאֲנָא סִיבִית; יד הִיפְלֵא
 מִיְהוָה דְּבַר לְמוֹעֵד אֲשׁוּב אֵלֶיךָ כְּעֵת חַיָּה וְלְשָׂרָה בֵּן: הֵיטְכִסָּא
 מִן קָדָם יי פֶּתַגְמָא. לְזִמְן. אֶתּוֹב לְוֹתְךָ. כְּעַדְן דְּאֶתּוֹן קַיְימִין וְלְשָׂרָה בַר; *

(שני) טו וְתִכְחַשׁ שָׂרָה | לֵאמֹר לֹא צָחֻקָתִי כִּי | יִרְאֶה וַיֹּאמֶר |
 לֹא כִּי צָחֻקָתִי: וְכַדִּיבַת שָׂרָה לְמִימַר. לֹא חַיִּיכִית אֲרִי דְחִילַת. וַאֲמַר לֹא בְּרַם
 חַיִּיכַת; טז וַיִּקְמוּ מִשֵּׁם הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקְפוּ עַל-פְּנֵי סָדָם וַאֲבָרְהָם
 הֵלֶךְ עִמָּם לְשַׁלְחָם: וְקָמוּ מִתַּמָּן גּוֹבְרִיא. וַאֲסַתְכִיאוּ עַל אִפֵּי סָדָם. וַאֲבָרְהָם.
 אֲזִיל עִמְהוֹן לְאֶלוֹאִיהוֹן; יז וַיְהוֶה אָמַר הַמְּכַסֶּה אֲנִי מֵאֲבָרְהָם אֲשֶׁר
 אֲנִי עֹשֶׂה: וַיִּי אָמַר. הַמְּכַסִּי אֲנָא מֵאֲבָרְהָם. דְּאֲנָא עֲבִיד; יח וַאֲבָרְהָם הָיוּ
 יְהִיָּה לְגוֹי גָּדוֹל וְעַצּוֹם וְנִבְרָכוּ-בּוֹ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ: וַאֲבָרְהָם. מַהוּהָ
 יְהוּי. לְעַם סְגִי וְתַקִּיר. וְיִתְבָּרְכוּן בְּדִילִיהָ. כָּל עַמְמֵי אֶרֶעָא; יט כִּי יִדְעֹתִיו לְמַעַן
 אֲשֶׁר יַעֲוֶה אֶת-בָּנָיו וְאֶת-בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דְרַךְ יְהוָה

לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הֵבִיא יְהוָה עַל־אַבְרָהָם אֶת
 אֲשֶׁר־דִּבֶּר עָלָיו: אַרְי גְּלִי קִדְמִי. בְּדִיל דִּיפְקִיד. ית פְּנוּהִי וְיֵת אֲנִשׁ בֵּיתִיהָ
 בְּתִרוּהִי. וְיִטְרוֹן אֹרְחָן דְּתִקְנֵן קִדְם יִי. לְמַעַבְד צְדָקְתָא וְדִינָא. בְּדִיל. דִּיֵּיתִי יִי עַל
 אַבְרָהָם. ית דְּמִלִּיל עֲלוּהִי: כ וַיֹּאמֶר יְהוָה זַעֲקַת סֹדֶם וְעַמּוּרָה פִּי־רַבָּה
 וַחֲטָאתָם כִּי כִבְדָה מְאֹד: וַאֲמַר יִי. קִבִּילַת. סֹדֶם וְעַמּוּרָה אֲרִי סְגִיאתָ.
 וְחֹבְתָהוֹן. אֲרִי תִקִּיפַת לַחֲדָא; כא אַרְדָּה־נָּא וְאֶרְאָה הַפְּעֻעֻקְתָּהּ הַבָּאָה
 אֵלַי עֲשׂוּ | כָּלָה וְאִם־לֹא אֲדַע: אֶתְגְּלִי כְעַן וְאֲדוֹן. הַכִּקְבִּילַתְהוֹן. דְּעֵלַת
 לְקִדְמִי. עֲבָדוֹן אֲעֲבִיד עִמָּהוֹן גְּמִירָא אִם לֹא תִיבִין. וְאִם תִּיבִין לֹא אֶתְפָּרַע; כב וַיִּפְּנוּ
 מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ סֹדֶמָה וְאַבְרָהָם עֹדְנֹו עֹמֵד לִפְנֵי יְהוָה:
 וְאֶתְפָּנְיָאוּ מִתַּמָּן גּוֹבְרִיָא. וְאֲזָלוּ לְסֹדֶם. וְאַבְרָהָם. עַד כְּעַן מְשַׁמֵּשׁ בְּעֹלוֹ קִדְם יִי:
 כג וַיֵּגֶשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲאֵף תִּסְפֶּה צְדִיק עִם־רָשָׁע: וְקָרִיב אַבְרָהָם
 וַאֲמַר. הֲבִרְגַזוּ תְּשִׁיבִי. זָכָאָה עִם חֲיִיבָא; כד אֹלֵי יֵשׁ חַמְשִׁים צְדִיקִים בְּתוֹךְ
 הָעִיר הֲאֵף תִּסְפֶּה וְלֹא־תִשָּׂא לַמָּקוֹם לְמַעַן חַמְשִׁים הַצְּדִיקִים
 אֲשֶׁר בְּקִרְבָּה: מָאִים אֵית. חַמְשִׁין זָכָאִין בְּגוֹ קִרְתָּא. הֲבִרְגַזוּ תְּשִׁיבִי וְלֹא תִשְׁבּוּק
 לְאַתְרָא. בְּדִיל. חַמְשִׁין זָכָאִין דְּבִגְוָה; כה חֲלָלָה לָךְ מַעֲשֵׂת | כְּדִבֶּר הַזֶּה
 לְהַמִּית צְדִיק עִם־רָשָׁע וְהִיָּה כַצְּדִיק כַּרְשָׁע חֲלָלָה לָךְ הַשֹּׁפֵט
 כָּל־הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט: קוּשְׁטָא אֲנֹון דִּינֵךְ. מִלְּמַעַבְד כְּפִתְגָמָא דִּדִּין.
 לְשִׁיבָאָה זָכָאָה עִם חֲיִיבָא. וְיִהִי זָכָאָה כְּחִיבָא. קוּשְׁטָא אֲנֹון דִּינֵךְ. דִּיֵּין כָּל אַרְעָא. בְּרַם
 יַעֲבִיד דִּינָא; כו וַיֹּאמֶר יְהוָה אִם־אֶמְצָא בְּסֹדֶם חַמְשִׁים צְדִיקִים
 בְּתוֹךְ הָעִיר וְנִשְׂאתִי לְכָל־הַמָּקוֹם בְּעֵבוֹרָם: וַאֲמַר יִי. אִם אִשְׁפַח
 בְּסֹדֶם. חַמְשִׁין זָכָאִין בְּגוֹ קִרְתָּא. וְאִשְׁבּוּק לְכָל אַתְרָא בְּדִילְהוֹן;

כז וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲנִה-נָא הוֹאֵלְתִי לְדַבֵּר אֶל-אֲדֹנָי וְאֶנְכִי
 עֶפְרַי וְאֶפְרַי: וְאַתִּיב אַבְרָהָם וַאֲמַר. הָא כְעַן אֲסַגִּיתִי לְמַלְלָא קָדָם יי. וְאֲנָא עֶפְרַי
 וְקִטְס; כח אֲוִלִי יַחְסְרוּן חֲמֻשִׁים הַעֲדִיקָם חֲמֻשָּׁה הַתְּשֻׁחִית
 בַּחֲמֻשָּׁה אֶת-כָּל-הָעִיר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחִית אִם-אֲמַצָּא שָׁם
 אַרְבָּעִים וַחֲמֻשָּׁה: מָאִים. יַחְסְרוּן. חֲמֻשִׁין זְפֹאִין חֲמֻשָּׁא. הַתְּחַבִּיל בַּחֲמֻשָּׁא יַת
 כָּל קֶרְתָּא. וַאֲמַר לֹא אַחַבִּיל. אִם אֲשַׁבַּח תַּמָּן. אַרְבָּעִין וַחֲמֻשָּׁא; כט וַיֹּסֶף עוֹד
 לְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאמֶר אֲוִלִי יִמְצְאוּן שָׁם אַרְבָּעִים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה
 בְּעִבּוֹר הָאַרְבָּעִים: וְאוֹסִיף עוֹד. לְמַלְלָא קְדָמוּהִי וַאֲמַר. מָאִים. יִשְׁתַּכְּחוּן תַּמָּן
 אַרְבָּעִין. וַאֲמַר לֹא אֶעֱבִיד גְּמִירָא. בְּדִיל אַרְבָּעִין; ל וַיֹּאמֶר אֶל-נָא יַחַר לֵאדֹנָי
 וְאֲדַבְּרָה אֲוִלִי יִמְצְאוּן שָׁם שְׁלֹשִׁים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה אִם-
 אֲמַצָּא שָׁם שְׁלֹשִׁים: וַאֲמַר. לֹא כְעַן. יַתְקַף רוּגְזָא דִּי וְאֲמַלִּיל. מָאִים. יִשְׁתַּכְּחוּן
 תַּמָּן תְּלָתִין. וַאֲמַר לֹא אֶעֱבִיד גְּמִירָא. אִם אֲשַׁבַּח תַּמָּן תְּלָתִין; לא וַיֹּאמֶר
 הֲנִה-נָא הוֹאֵלְתִי לְדַבֵּר אֶל-אֲדֹנָי אֲוִלִי יִמְצְאוּן שָׁם עֶשְׂרִים
 וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחִית בְּעִבּוֹר הָעֶשְׂרִים: וַאֲמַר. הָא כְעַן אֲסַגִּיתִי לְמַלְלָא
 קָדָם יי. מָאִים. יִשְׁתַּכְּחוּן תַּמָּן עֶשְׂרִין. וַאֲמַר לֹא אַחַבִּיל. בְּדִיל עֶשְׂרִין; לב וַיֹּאמֶר
 אֶל-נָא יַחַר לֵאדֹנָי וְאֲדַבְּרָה אֶת-הַפֶּעַם אֲוִלִי יִמְצְאוּן שָׁם עֶשְׂרֵה
 וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחִית בְּעִבּוֹר הָעֶשְׂרֵה: וַאֲמַר. לֹא כְעַן. יַתְקַף רוּגְזָא דִּי
 וְאֲמַלִּיל בְּרַם זְמוּנָא הָדָא. מָאִים. יִשְׁתַּכְּחוּן תַּמָּן עֶשְׂרָא. וַאֲמַר לֹא אַחַבִּיל. בְּדִיל
 עֶשְׂרָא; לג וַיֵּלֶךְ יְהוָה כַּאֲשֶׁר כִּלָּה לְדַבֵּר אֶל-אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם שָׁב
 לְמַקְוֹ: וְאֲסַתְּלַק יֶקְרָא דִּי. כַּד שִׁיְצִי. לְמַלְלָא עִם אַבְרָהָם. וְאַבְרָהָם תָּב
 לְאַתְרֵיהּ;

ב (שלישי) יט א וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדֹמָה בְּעָרֵב וְלוֹט יֹשֵׁב
בְּשַׁעַר-סְדֹם וַיֵּרְא-לוֹט וַיִּקָּם לִקְרֹאתָם וַיִּשְׁתַּחוּ אַפָּיִם אֶרְצָה:
וְעָלוּ. תְּרִין מַלְאָכָי לְסְדוֹם בְּרַמְשָׁא. וְלוֹט יָתִיב בְּתַרְעָא דְסְדוֹם. וְחָזָא לוֹט וְקָם
לְקַדְמוֹתְהוֹן. וּסְגִיד עַל אַפּוּהֵי עַל אַרְעָא; ב וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָא-אֲדֹנָי סוּרוּ נָא
אֶל-בַּיִת עַבְדְּכֶם וְלִינוּ וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁכַּמְתֶּם וְהִלַכְתֶּם
לְדַרְכְּכֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא כִי בְרָחוּב נְלִיִן: וַאֲמַר בְּבָעוּ כְעַן רַפּוּנִי. זוּרוּ כְעַן.
לְבֵית עַבְדְּכוֹן וּבֵיתוֹ וְאַסְחוּ רַגְלֵיכוֹן. וְתַקְדְּמוּן וְתַהֲכוּן לְאוֹרְחֵכוֹן. וַאֲמָרוּ לֹא. אֵלֵהִין
בְּרָחוּבָא נְבִית; ג וַיִּפְצְרוּ-בָם מְאֹד וַיִּסְרוּ אֵלָיו וַיָּבֹאוּ אֶל-בֵּיתוֹ וַיַּעֲשׂוּ
לָהֶם מִשְׁתֵּה וּמִצּוֹת אָפָה וַיֹּאכְלוּ: וְאַתְקִיף בְּהוֹן לְחַדָּא. וְזוּרוּ לוֹתִיָּה. וְעָלוּ
לְבֵיתִיָּה. וְעַבְד לְהוֹן מִשְׁתַּיָּא. וּפְטִיר אָפָא לְהוֹן וְאַכְלוּ; ד טָרַם יִשְׁכְּבוּ וְאַנְשֵׁי
הָעִיר אַנְשֵׁי סְדֹם נִסְבּוּ עַל-הַבַּיִת מִנְעַר וְעַד-זֶקֶן כָּל-הָעָם
מִקְצָה: עַד לֹא שָׁכִיבוּ. וְאַנְשֵׁי קַרְתָּא. אַנְשֵׁי סְדוֹם אַקִּיפוּ עַל בֵּיתָא. מְעוּלִימָא וְעַד
סָבָא. כָּל עַמָּא מְסוּפִיָּה; ה וַיִּקְרְאוּ אֶל-לוֹט וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֵיךְ הָאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר-בָּאוּ אֵלֶיךָ הַלַּיְלָה הַזֶּה יָצִיִּאֵם אֵלֵינוּ וְנִדְעָה אֹתָם: וְקָרוּ לְלוֹט
וַאֲמָרוּ לִיָּה. אֵן גּוֹבְרִיָּא. דָּאֲתוּ לוֹתְךָ בְּלִילִיָּא. אַפִּיקְנוּן לוֹתְנָא. וְנִדְעָ יתְהוֹן; ו וַיֵּצֵא
אֵלֵהֶם לוֹט הַפֶּתַחַה וְהַדְּלַת סֹגְר אַחֲרֵי־וֹ: וּנְפַק לוֹתְהוֹן. לוֹט לְתַרְעָא.
וְדָשָׂא אֶחָד בְּתַרוּהֵי; ז וַיֹּאמֶר אֶל-נָא אַחִי תֵר עוֹ: וַאֲמַר. בְּבָעוּ כְעַן אַחִי לֹא
תַבְּאִשׁוּן; ח הִנֵּה-נָא לִי שְׁתֵּי בָנוֹת אֲשֶׁר לֹא-יָדְעוּ אִישׁ אוֹצִיָּאָה-
נָא אֶתְהֶן אֵלֵיכֶם וַעֲשׂוּ לָהֶן כְּטוֹב בְּעֵינֵיכֶם רַק לְאֲנָשִׁים הָאֵל
אֶל-תַּעֲשׂוּ דְבָר כִּי-עַל-כֵּן בָּאוּ בְּעַל קַרְתִּי: הָא כְעַן לִי תַרְתִּין בְּנוֹ.
דְּלֹא יִדְעִין גְּבַר. אַפִּיק כְעַן יתְהוֹן לוֹתְכוֹן. וְעַבִּידוּ לְהוֹן. כְּדַתְקִין בְּעֵינֵיכוֹן. לְחוּד.
לְגוֹבְרִיָּא הָאֵלִין לֹא תַעֲבְדוּן מִדְּעַם. אַרִי עַל כֵּן עָלוּ בְטַלְל שְׁרִיתִי; ט וַיֹּאמְרוּ |
גַּשׁ-הֲלָאָה וַיֹּאמְרוּ הָאֶחָד בָּא-לְגוֹר וַיִּשְׁפֹּט שְׁפוֹט עֵתָה נִרְעָ לְךָ
מֵהֶם וַיִּפְצְרוּ בְּאִישׁ בְּלוֹט מְאֹד וַיִּגְשׂוּ לְשֹׁבֵר הַדָּלָת: וַאֲמָרוּ קִרְב
לְהִלָּאָה. וַאֲמָרוּ חַד אֲתָא לְאַתּוֹתְבָא וְהָא דָּאִין דִּנְעָא. כְעַן. נְבִאִישׁ לְךָ מִדִּילְהוֹן.
וְאַתְקִיפוּ בְּגוֹבְרָא בְּלוֹט לְחַדָּא. וּקְרִיבוּ לְמַתְבַּר דְּשָׂא;

וַיִּשְׁלְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־יָדָם וַיָּבִיאוּ אֶת־לוֹט אֲלֵיהֶם הַבַּיְתָה
 וְאֶת־הַדֹּלֶת סָגְרוּ: וְאוֹשִׁיטוּ גֹבְרִיאַת יַת יְדֵיהוֹן. וְאָעִילוּ יַת לוֹט. לְוַתְּהוֹן לְבֵיתָא.
 וַיֵּת דְּשָׂא אַחְדוּן יֵא וְאֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־פָּתַח הַבַּיִת הִפּוּ בַּסְּנוּרִים
 מִקְטָן וְעַד־גָּדוֹל וַיִּלְאוּ לְמִצָּא הַפֶּתַח: וַיֵּת גֹּבְרִיאַת דְּבַתְרַע בֵּיתָא. מְחוּ
 בְּשַׁבְרֵיא. מְזַעֲרָא וְעַד רַבָּא. וְלֹאִיֵּאוּ לְאַשְׁכַּחַת תְּרַעָא; יב וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים
 אֶל־לוֹט עַד מִי־לָךְ פֹּה חֲתָן וּבְנֵיךָ וּבְנֹתֶיךָ וְכָל אֲשֶׁר־לָךְ בַּעִיר
 הוֹצֵא מִן־הַמָּקוֹם: וַאֲמָרוּ גֹבְרִיאַת לְלוֹט. עוֹד מָא לָךְ הָכָא. חֲתַנָּא וּבְנָךְ
 וּבְנֹתֶךָ. וְכָל דְּלָךְ בְּקַרְתָּא. אַפִּיק מִן אַתְרָא; יג כִּי־מִשְׁחַתִּים אֲנַחְנוּ אֶת־הַמָּקוֹם
 הַזֶּה כִּי־גָדְלָה צַעֲקוֹתֶם אֶת־פָּנָי יְהוָה וַיִּשְׁלַחְנוּ יְהוָה לְשַׁחַתְתִּי:
 אֲרִי מְחַבְּלִין אֲנַחְנָא. יַת אַתְרָא הֲדִין. אֲרִי סְגִיֵּאת קְבִילְתְּהוֹן קְדָם יי. וְשַׁלְחָנָא יי
 לְחַבְּלוֹתָהּ; יד וַיֵּצֵא לוֹט וַיְדַבֵּר אֶל־חֲתָנָיו | לְקַחְתִּי בְּנֹתָיו וַיֹּאמְרוּ
 קוֹמוּ צֵאוּ מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־מִשְׁחַתִּית יְהוָה אֶת־הָעִיר וַיְהִי
 כַּמִּצְחָק בְּעֵינָי חֲתָנָיו: וּנְפַק לוֹט. וּמְלִיל עִם חֲתָנָהּ נִסְבִּי בְּנֹתֶיהָ. וַאֲמַר קוֹמוּ
 פִּיקוּ מִן אַתְרָא הֲדִין. אֲרִי מְחַבְּלִין יי יַת קַרְתָּא. וְהוּוּ כַּמְחִייד בְּעֵינָי חֲתָנָהּ; טו וַיִּכְמוּ
 הַשָּׁחַר עָלָה וַיֵּאֲיָצוּ הַמַּלְאָכִים בְּלוֹט לֵאמֹר קוּם קַח אֶת־
 אִשְׁתְּךָ וְאֶת־שְׁתֵּי בְּנֹתֶיךָ הַנִּמְצָאֹת פֶּן־תִּסָּפֵה בְּעֵוֹן הָעִיר:
 וּכְמִסַּק צַפְרָא הוּוּ. וּדְחִיקוּ (ס"א וּדְחִיקוּ) מַלְאָכֵיא בְּלוֹט לְמִימַר. קוּם דְּבַר יַת אַתְרָךְ.
 וַיֵּת תְּרַתִּין בְּנֹתָךְ דְּאַשְׁתַּכַּחַת מְהִימָנִין עִמָּךְ. דְּלִמָּא תְּלִקִי בְּחוּבֵי קַרְתָּא;
 טז וַיִּתְּמַהֲמָה | וַיַּחְזִיקוּ הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וּבִיד־אִשְׁתּוֹ וּבִיד־שְׁתֵּי
 בְּנֹתָיו בְּחַמְלַת יְהוָה עֲלָיו וַיֵּצְאוּהוּ וַיִּנְחֲלוּ מִחוּץ לְעִיר: וְאַתְעַבְב
 וְאַתְקִיפוּ גֹבְרִיאַת בִּידֶיהָ וּבִיד אַתְתִּיהָ. וּבִיד תְּרַתִּין בְּנֹתֶיהָ. בְּדָחַס יי עֲלוּהִי. וְאַפְקוּהִי

וְאֲשֶׁר־יְהִי מִבְּרָא לְקַרְתָּא;

ג ז וַיְהִי כְּהוֹצִיאֶם אֹתָם הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הַמַּלְטָה עַל־נַפְשְׁךָ
 אֶל־תְּבִיט אַחֲרֶיךָ וְאַל־תַּעֲמֵד בְּכָל־הַפֶּכֶר הַהֲרָה הַמַּלְטָה פֶּן־
 תִּסָּפֵה: וְהוּוּ כַּד אַפִּיק יַתְּהוֹן לְבָרָא. וַאֲמַר חוּס עַל נַפְשְׁךָ. לֹא תִסְתַּכִּי לְאַחֲרֶיךָ.

וְלֹא תִקוּם בְּכָל מִישְׂרָא. לְטוֹרָא אֲשֶׁתִּיזַב דְּלִמָּא תְּלִקִי

יח וַיֹּאמֶר לוֹט אֱלֹהִים אֵל־נָא אֲדֹנָי: וַאֲמַר לוֹט לְהוֹן: פָּבְעוּ יִי;
 יט הִנֵּה־נָא מִצָּא עֲבָדְךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ וַתִּגְדַּל חֲסִדְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
 עִמָּדִי לְהַחֲיוֹת אֶת־נַפְשִׁי וְאַנְכִי לֹא אוֹכַל לְהַמְלִיט הַחֶרֶד
 פֶּן־תִּדְבַקְנִי הִרְעָה וּמָתִי: הָא כָּעֵן. אֲשַׁכַּח עֲבָדְךָ רַחֲמִין בְּעֵינֶיךָ (ס"א קַדְמָד).

ואסגיתא טיבותך. דעבדת עמי. לקיימא ית נפשי. ואנא. לית אנא יכיל לאשתיוזבא
 לטורא. דלמא תערענני בשתא ואמות; כ הנהגה נא העיר הזאת קרבה
 לנוס שמה והוא מצער אמלטה נא שמה הלא מצער הוא
 ותחי נפשי: הָא כָּעֵן. קרתא דדא קריבא. למערק לתמן והיא זעירא. אשתיוזב

כָּעֵן לְתַמּוֹן. הֵלֵא זְעִירָא. הִיא וְתַתְּקִיִּים נַפְשִׁי

(רביעי) כא וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה נִשְׂאתִי פְּנֶיךָ גַם לְדַבֵּר הַזֶּה לְבִלְתִּי
 הַפְּכִי אֶת־הָעִיר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: וַאֲמַר לִיה. הָא נְסִיבִית אַפְךָ. אַף לְפַתְגָּמָא
 הַדִּין. בְּדִיל. דְּלֹא לְמַהֲפְכִי ית קרתא דבעיתא עליה; כב מִהֵרָ הַמְּלִיט שָׁמָּה כִּי
 לֹא אוֹכַל לַעֲשׂוֹת דְּבָר עַד־בְּאֵד שָׁמָּה עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הָעִיר
 צוּעֵר: אוֹחִי אֲשַׁתְּיוּזב לְתַמּוֹן. אַרִי לֹא אִפּוּל לְמַעַבְד פְּתַגְמָא. עַד מִיִּתְךָ לְתַמּוֹן. עַל
 כֵּן: קָרָא שָׁמָּה דְקַרְתָּא צוּעֵר; כג הַשֶּׁמֶשׁ יֵצֵא עַל־הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא
 צוּעֵרָה: שֶׁמֶשׁ נָפַק עַל אֲרָעָא. וְלוֹט עַל לְצוּעֵרָה; כד וַיְהִי הַמָּטָר
 עַל־סֹדֶם וְעַל־עַמֹּרָה גְּפְרִית וְאֵשׁ מֵאֵת יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם: וַיִּי.
 אֲמַטַּר עַל סֹדֶם. וְעַל עַמֹּרָה גּוֹפְרִיתָא וְאִישְׁתָּא. מִן קָדָם יִי מִן שָׁמַיָא; כה וַיַּהֲפֹךְ
 אֶת־הָעָרִים הָאֵל וְאֵת כָּל־הַכֹּפָר וְאֵת כָּל־יֹשְׁבֵי הָעָרִים וְצִמַּח
 הָאֲדָמָה: וַהֲפֹךְ ית קרויא האלין. וית כל מישרא. וית כל יתבי קרויא. וצמחה
 דארעא; כו וַתִּבֶט אִשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו וְתֵהִי נֹעִיב מִלַּח: וְאִסְתַּכִּיאת אֶתְתִּיה
 מִבְּתְרוּהִי. וְהוּת קָמָא דְמַלְחָא; כז וַיִּשְׁכְּבוּ אַבְרָהָם בְּבִקְרָא אֶל־הַמְּקוֹם
 אֲשֶׁר־עָמַד שֵׁם אֶת־פְּנֵי יְהוָה: וְאַקְדִּים אַבְרָהָם בְּצַפְרָא. לְאַתְרָא. דְּשִׁמְשֵׁשׁ
 תַּמּוֹן בְּצִלוֹ קָדָם יִי; כח וַיִּשְׁקֹף עַל־פְּנֵי סֹדֶם וְעַמֹּרָה וְעַל כָּל־פְּנֵי אָרֶץ
 הַכֹּפָר וַיֵּרָא וְהִנֵּה עָלָה קִיטַר הָאָרֶץ כְּקִיטַר הַכַּבְּשִׁיז: וְאִסְתַּכִּי. עַל
 אִפִּי סֹדֶם וְעַמֹּרָה. וְעַל כָּל אִפִּי אֲרַע מִישְׁרָא. וְחִזָּא. וְהָא סְלִיק תַּנְנָא דְאַרְעָא. פְּתַנְנָא

דַּאתוּנָא;

כט וַיְהִי בַשַּׁחַת אֱלֹהִים אֶת־עָרֵי הַכְּפֹר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־
 אַבְרָהָם וַיִּשְׁלַח אֶת־לוֹט מֵתוֹךְ הַהֶפְכָּה בְּהַפֵּךְ אֶת־הָעָרִים
 וְאֲשֶׁר־יֹשֵׁב בָּהֶן לֹט: וַהּוּהוּ. בְּחַפְלוֹת יְיָ יֵת קְרוֹי מִיִּשְׂרָאֵל. וּדְכִיר יְיָ יֵת אַבְרָהָם.
 וְשִׁלַּח יֵת לֹט מִגּוֹ הַפִּיכָתָא. כַּד הִפֵּךְ יֵת קְרוֹיָא. דְּהוּהוּ יֵתִיב בְּהוֹן לֹט; לֹט וַיַּעַל לֹט
 מִצּוּעֵר וַיֵּשֶׁב בְּהַר וּשְׁתֵּי בָנָתָיו עִמּוֹ כִּי יֵרָא לְשָׁבֶת בְּצוּעֵר
 וַיֵּשֶׁב בַּמְּעָרָה הוּא וּשְׁתֵּי בָנָתָיו: וּסְלִיק לֹט מִצּוּעֵר וַיֵּתִיב בְּטוֹרָא. וְתַרְתִּין
 בְּנָתֵיהָ עַמִּיָּה. אַרְי דְּחִיל לְמַתֵּב בְּצוּעֵר. וַיֵּתִיב בַּמְּעָרָתָא. הוּא וְתַרְתִּין בְּנָתֵיהָ;
 לֹא וְתֵאמֹר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְּעִירָה אָבִינוּ זָקֵן וְאִישׁ אֵין בְּאַרְרִין
 לָבוֹא עָלֵינוּ כְּדָרְךָ כָּל־הָאָרֶץ: וְאָמַרְת רַבְתָּא. לֹזְעִירְתָא אָבוּנָא סִיב. וְגַבְר
 לִית בְּאַרְעָא לְמֵיעַל עֲלָנָא. כְּאֹרַח כָּל אַרְעָא; לֵב לְכָה נִשְׁקָה אֶת־אָבִינוּ יְיָ
 וְנִשְׁכְּבָה עִמּוֹ וְנַחֲיָה מֵאָבִינוּ זָרַע: אֵיתָא נִשְׁקִי יֵת אָבוּנָא. חֲמָרָא וְנִשְׁכּוּב
 עַמִּיָּה. וְנִקְיִים מֵאָבוּנָא בְּנִין; לֵב וְתִשְׁקִין אֶת־אָבִיהֶן יְיָ בְּלֵילָה הוּא
 וְתָבֹא הַבְּכִירָה וְתִשְׁכַּב אֶת־אָבִיהָ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָּהּ וּבְקוֹמָהּ:
 וְאִשְׁקִיָּהּ יֵת אָבוּהוֹן. חֲמָרָא כְּלִילָא הוּא. וְעַלְת רַבְתָּא וּשְׁכִיבַת עִם אָבוּהָא. וְלֹא
 יָדַע בְּמִשְׁכְּבָהּ וּבְמִקְוָמָהּ; לֵב וַיְהִי מִמְּחֻרְת וְתֵאמֹר הַבְּכִירָה אֶל־
 הַצְּעִירָה הִין־שְׁכַבְתִּי אִמְשׁ אֶת־אָבִי נִשְׁקָנוּ יְיָ גַם־הַלֵּילָה וּבֹאִי
 שְׁכַבִּי עִמּוֹ וְנַחֲיָה מֵאָבִינוּ זָרַע: וַהּוּהוּ בְּיוֹמָא דְּבִתְרוּהִי. וְאָמַרְת רַבְתָּא
 לֹזְעִירְתָא. הָא שְׁכַבִּית רַמְשֵׁי עִם אָבָא. נִשְׁקִינִיָּה חֲמָרָא אַף כְּלִילָא. וְעוּלִי שְׁכּוּבִי
 עַמִּיָּה. וְנִקְיִים מֵאָבוּנָא בְּנִין; לֵב וְתִשְׁקִין גַּם בְּלֵילָה הוּא אֶת־אָבִיהֶן
 יְיָ וְתִקַּם הַצְּעִירָה וְתִשְׁכַּב עִמּוֹ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָּהּ וּבְקוֹמָהּ:
 וְאִשְׁקִיָּהּ. אַף כְּלִילָא הוּא. יֵת אָבוּהוֹן חֲמָרָא. וְקַמַת זְעִירְתָא וּשְׁכִיבַת עַמִּיָּה. וְלֹא
 יָדַע בְּמִשְׁכְּבָהּ וּבְמִקְוָמָהּ; לֵב וְתִתְהַרִין שְׁתֵּי בָנוֹת־לֹט מֵאָבִיהֶן: וְעַדִּיאָהּ.
 תַּרְתִּין בְּנָת לֹט מֵאָבוּהוֹן; לֵב וְתִלְד הַבְּכִירָה בֵּן וְתִקְרָא שְׁמוֹ מוֹאֵב
 הוּא אָבִי־מוֹאֵב עַד־הַיּוֹם: וַיִּלְדֵת רַבְתָּא בְּרָ. וְקַרְת שְׁמִיָּה מוֹאֵב. הוּא
 אָבוּהוֹן דְּמוֹאֵבָי עַד יוֹמָא דִּין; לֵב וְהַצְּעִירָה גַם־הוּא יִלְדָה בֵּן וְתִקְרָא
 שְׁמוֹ בֶן־עַמִּי הוּא אָבִי בְּנֵי־עַמּוֹן עַד־הַיּוֹם: וְזְעִירְתָא אַף הִיא יִלְדֵת
 בְּרָ. וְקַרְת שְׁמִיָּה בְּרָ עַמִּי. הוּא. אָבוּהוֹן דְּבְנֵי עַמּוֹן עַד יוֹמָא דִּין; ס

ז כ א וַיִּסַּע מֹשֶׁם אַבְרָהָם אֶרְצָה הַנְּגֵב וַיֵּשֶׁב בֵּין-קְדֵשׁ וּבֵין
 שׁוּר וַיֵּגֶר בְּגֵרָר: ונטל מתמן אברהם לארע דרומא. ויתיב בין רקס ובין חגרא.
 ואתותב בגרר; ב וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל-שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אַחְתִּי הוּא וַיִּשְׁלַח
 אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ גֵּרָר וַיִּקַּח אֶת-שָׂרָה: וַאֲמַר אַבְרָהָם. עַל שָׂרָה אֶתְתִּיה
 אַחַת הִיא. ושלח. אבימלך מלכא דגרר. ודבר ית שרה; ג וַיָּבֵא אֱלֹהִים
 אֶל-אֲבִימֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הֲנִנְךָ מֵת עַל-הָאִשָּׁה
 אֲשֶׁר-לָקַחְתָּ וְהוּא בָּעֵלֶת בְּעַל: ואתא מימר מן קדם יי. לות אבימלך
 בחלמא דליילא. וַאֲמַר לִיה. הֲאֵת מָאִית עַל עֵיסַק אֶתְתָּא דְדַבְרָתָא. וְהִיא אֶתְתָּא גְבֵר;
 ד וַאֲבִימֶלֶךְ לֹא קָרַב אֵלֶיהָ וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי הַגּוֹי גַּם-צְדִיק תִּהְרָג:
 וַאֲבִימֶלֶךְ. לֹא קָרַיב לוֹתָהּ. וַאֲמַר. יי. הָעַם אַף זַפְאֵי תַקְטוּל; ה הֲלֹא הוּא
 אָמַר-לִי אַחְתִּי הוּא וְהִיא-גַּם-הוּא אָמְרָה אַחִי הוּא בְּתָם-לְבָבִי
 וּבִנְקִוּן כַּפֵּי עֲשִׂיתִי זֹאת: הֲלֹא הוּא אָמַר לִי אַחַת הִיא. וְהִיא אַף הִיא אָמַרְתָּ
 אַחִי הוּא. בַּקְשִׁיטוֹת לְבִי. וּבְזַפְאוֹת יָדַי עַבְדִּית דָּא; ו וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
 בַּחֲלוֹם גַּם אֲנֹכִי יָדַעְתִּי כִּי בְּתָם-לְבַבְךָ עֲשִׂיתָ זֹאת וְאַחֲשׂוּךָ
 גַּם-אֲנֹכִי אֹתְךָ מִחֲטוֹ-לִי עַל-כֵּן לֹא-נִתְתִּיךָ לְנִגְעַת אֵלֶיהָ: וַאֲמַר
 לִיה יי בחלמא. אף קדמי גלי ארי בקשיטות לבך עבדת דא. ומנעית אף אנא. יתך
 מלמחטי קדמי. על כן לא שבקתך למקרב לוֹתָהּ; ז וְעַתָּה הֲשִׁב אִשְׁת־
 הָאִישׁ כִּי-נָבִיא הוּא וְיִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ וְחִיָּה וְאִם-אֵינְךָ מְשִׁיב דַּע
 כִּי-מוֹת תָּמוּת אֶתָּה וְכָל-אֲשֶׁר-לָךְ: וכען. אתיב אתת גוברא ארי נביא
 הוא. ויצלי עלך ותיחי. ואם ליתך מתיב. דע ארי ממת תמות. את וכל דלך;
 ח וַיִּשְׁכַּם אֲבִימֶלֶךְ בַּבֹּקֶר וַיִּקְרָא לְכָל-עַבְדָּיו וַיְדַבֵּר אֶת-כָּל-
 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים מְאֹד: וַאֲקֻדִים אֲבִימֶלֶךְ
 בַּצִּפְרָא. וקרא לכל עבדוהי. ומליל. ית כל פתגמיא האלין קדמיהון. ודחילו גובריא
 לחדא; ט וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר לוֹ מָה-עֲשִׂיתָ לָנוּ
 וּמָה-חֲטָאתִי לָךְ כִּי-הִבֵּאתָ עָלַי וְעַל-מַמְלַכְתִּי חֲטָאתָ גְדֹלָה
 מְעַשִׂים אֲשֶׁר לֹא-יַעֲשׂוּ עֲשִׂיתָ עִמָּדִי:

וקרא אבימלך לאברהם. ואמר ליה. מא עבדת לנא ומא חטית לך. ארי איתיתא
 עלי. ועל מלכותי חובא רבא. עובדין דלא כשרין לאתעבדא. עבדת עמי. ויאמר
 אבימלך אל-אברהם מה ראית כי עשית את-הדבר הזה:
 ואמר אבימלך לאברהם. מא חזיתא. ארי עבדתא ית פתגמא הדין. יא ויאמר
 אברהם כי אמרתִי רק אין-יראת אלהים במקום הזה והרגוני
 על-דבר אשתִי. ואמר אברהם. ארי אמרית. לחוד לית דחלתא די. באתרא
 הדין. ויקטלונני על עיסק אתתי. יב וגם-אמנה אחתי בת-אבי הוא אד
 לא בת-אמי ותהי-לי לאשה: וברם בקושטא. אחתי בת אפא היא. ברם
 לא בת אפא. והות לי לאתני. יג ויהי כאשר התעו אתי אלהים מבית
 אבי ואמר לה זה חסדך אשר תעשי עמדי אל כל-המקום
 אשר נבוא שמה אמרי-לי אחי הוא: והוה כד טעו עממיא בתר עובדי
 ידיהון. יתי קריב יי לדחלתיה מבית אפא. ואמרית לה. דא טיבותיך. דתעבדין עמי.
 לכל אתר דנהך לתמן. אמרי עלי אחי הוא. יד ויקח אבימלך צאן ובקר
 ועבדים ושפחת ויתן לאברהם וישב לו את שרה אשתו: ודבר
 אבימלך עז ותורין. ועבדין ואמהן. ויהב לאברהם. ואתיב ליה. ית שרה אתתיה:
 טו ויאמר אבימלך הנה ארצי לפניך בטוב בעיניך שב: ואמר
 אבימלך. הא ארעי קדמד. בדפקין בעינד תיב. טז ולשרה אמר הנה נתתי
 אלקי כסף לאחיד הנה הוא-לך כסות עינים לכל אשר אתך
 ואת כל ונכחת: ולשרה אמר. הא יחבית. אלקי סלעין דכסף לאחוייד. הא
 הוא ליד כסות דיקר. חלף דשלחית דברתיך. וחזית יתיך וית כל דעמיד. ועל כל
 מא דאמרת אתוכחת. יז ויתפלל אברהם אל-האלהים וירפא אלהים
 את-אבימלך ואת-אשתו ואמהתיו וילדו: ועלי אברהם קדם יי. ואסי
 יי. ית אבימלך וית אתתיה. ואמהתיה ואתרוחוי. יח כִּי-עָצַר עָצַר יְהוָה בְּעַד
 כָּל-רָחֵם לְבַיִת אֲבִימֶלֶךְ עַל-דְּבַר שָׂרָה אִשְׁתְּ אֲבִרְהָם: ארי מיתד
 אחד יי. באפי כל פתח ולדא לבית אבימלך. על עיסק שרה אתת אברהם; ט

ה כא ויהוה פקד את שרה כאשר אמר ויעש יהוה לשרה כאשר דבר: וי. דכיר ית שרה כמא דאמר. ועבד יי. לשרה כמא דמליל; ב ותהר ותלד שרה לאברהם בן לזקניו למועד אשר דבר אתו אלהים: ועדיאת וילדת שרה לאברהם. בר לסיבתוהי. לזמנא. דמליל יתיה יי; ג ויקרא אברהם את שם בנו הנולד לו אשר ילדה לו שרה יצחק: וקרא אברהם. ית שום בריה דאתיליד ליה. דילדת ליה שרה יצחק; ד וימל אברהם את יצחק בנו בן שמונת ימים כאשר צוה אתו אלהים: וגזר אברהם ית יצחק בריה. בר תמנא יומין. כמא דפקיד יתיה יי; (חמישי) ה ואברהם בן מאת שנה בהולד לו את יצחק בנו: ואברהם בר מאה שנין. כד אתיליד ליה. ית יצחק בריה; ו ותאמר שרה צחק עשה לי אלהים כל השמע יצחק לי: ואמרת שרה. חדוא. עבד לי יי. כל דשמע יחדי לי; ז ותאמר מי מלל לאברהם היניקה בנים שרה כי ילדתי בן לזקני: ואמרת. מהימן דאמר לאברהם וקיים. דתוניק בנין שרה. ארי ילדית בר לסיבתוהי; ח ויגדל הילד ויגמל ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמל את יצחק: ורבא רביא ואתחסיל. ועבד אברהם משתאי רבא. ביומא דאתחסיל יצחק; ט ותרא שרה את בן הגר המצרית אשר ילדה לאברהם מצחק: וחזת שרה. ית בר הגר מצריתא. דילדת לאברהם מחייד; י ותאמר לאברהם גרש האמה הזאת ואת בנה כי לא יירש בן האמה הזאת עם בני עם יצחק: ואמרת לאברהם. תריד. אמתא הדא וית ברה. ארי לא יירת בר אמתא הדא. עם ברי עם יצחק; יא וירע הדבר מאד בעיני אברהם על אודת בנו: ובאיש פתגמא. לחדא בעיני אברהם. על עיסק בריה; יב ויאמר אלהים אל אברהם אל ירע בעיניך על הנער ועל אמתך כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקלה כי ביצחק יקרא לך זרע: ואמר יי לאברהם. לא יבאש בעינד על עולימא ועל אמתך. כל דתימר לך. שרה קביל מנה. ארי ביצחק. יתקרוז לך בנין; יג וגם את בן האמה לגוי אשימנו כי זרעך הוא: ואף ית בר אמתא לעמא אשויניה. ארי ברך הוא;

יד וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם | בַּבֶּקֶר וַיִּקַּח לֶחֶם וַחֲמַת מַיִם וַיִּתֵּן אֶל-הָגֵר
 שָׁם עַל-שֹׁכְמָה וְאֶת-הַיֶּלֶד וַיִּשְׁלַחַהּ וַתֵּלֶךְ וַתִּתַּע בְּמִדְבַּר בְּאֶרֶץ
 שֹׁבַע: וְאֶקְדִים אַבְרָהָם בְּצַפְרָא. וְנָסִיב לַחֲמָא וְרוֹקְבָא דְמִיָּא. וַיְהִי לְהָגֵר. שְׂוִי עַל
 פְּתֵפֶה. וַיֵּת רַבִּיא וְשִׁלְחָה. וְאֹזְלַת וּטְעַת. בְּמִדְבַּר בְּאֶר שֹׁבַע; טו וַיִּכְלוּ הַמַּיִם
 מִן-הַחֲמַת וַתִּשְׁלַךְ אֶת-הַיֶּלֶד תַּחַת אֶחָד הַשִּׁיחִים: וּשְׁלִימוּ מִיָּא מִן
 רוֹקְבָא. וְרַמַּת יֵת רַבִּיא. תַּחֲוֹת חַד מִן אֵילֵנִיָּא; טז וַתֵּלֶךְ וַתֵּשֶׁב לָהּ מִנְּגַד
 הַרְחֵק כְּמִטְחֹי קֶשֶׁת כִּי אָמְרָה אֶל-אַרְאָה בְּמוֹת הַיֶּלֶד וַתֵּשֶׁב
 מִנְּגַד וַתִּשָּׂא אֶת-קִלְיָהּ וַתִּבְדֹּ: וְאֹזְלַת וַיִּתִּיבַת לָהּ מִקְבִּיל. אַרְחִיקַת כְּמִיגַד
 בְּקִשְׁתָּא. אַרִי אֲמַרְתָּ. לֹא אֲחֹזִי בְּמוֹתֶיהָ דְרַבִּיא. וַיִּתִּיבַת מִקְבִּיל. וְאַרְיַמַת יֵת קִלְיָה
 וּבְכַת; יז וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת-קוֹל הַנְּעֵר וַיִּקְרָא מְלֶאךְ אֱלֹהִים |
 אֶל-הָגֵר מִן-הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר לָהּ מַה-לָּךְ הָגֵר אֶל-תִּירְאִי כִּי-
 שָׁמַע אֱלֹהִים אֶל-קוֹל הַנְּעֵר בְּאֲשֶׁר הוּא-שָׁם: וּשְׁמִיעַ קִדְם יֵי יֵת
 קִלְיָה דְרַבִּיא. וַקְרָא מְלֶאכְא דִּי לְהָגֵר מִן שָׁמַיָּא. וַאֲמַר לָהּ מָא לִיד הָגֵר. לֹא תִדְחִלִין.
 אַרִי שְׁמִיעַ קִדְם יֵי. קִלְיָה דְרַבִּיא בְּאַתֵּר דְּהוּא תַּמְנִי יח קוּמִי שְׂאִי אֶת-הַנְּעֵר
 וְהַחֲזִיקִי אֶת-יָדְךָ בּוֹ כִּי-לָגוּי גְדוֹל אֲשִׁימְנוּ: קוּמִי טוֹלִי יֵת רַבִּיא.
 וְאַתְקִיפִי יֵת יָדִךְ בֵּיהּ. אַרִי לְעַם סְגִי אֲשׁוּיַנְיָה; יט וַיִּפְקַח אֱלֹהִים אֶת-עֵינֶיהָ
 וַתִּרְא בְּאֶר מַיִם וַתֵּלֶךְ וַתִּמְלֵא אֶת-הַחֲמַת מַיִם וַתִּשְׁק
 אֶת-הַנְּעֵר: וּגְלָא יֵי יֵת עֵינְהָ. וַחֲזַת בִּירָא דְמִיָּא. וְאֹזְלַת. וּמִלַּת יֵת רוֹקְבָא מִיָּא.
 וְאַשְׁקִיַּאת יֵת רַבִּיא; כ וַיְהִי אֱלֹהִים אֶת-הַנְּעֵר וַיַּגְדֵּל וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבַּר
 וַיְהִי רַבָּה קֶשֶׁת: וַהוּה מִימְרָא דִּי. בְּסַעְדִּיהָ דְרַבִּיא וּרְבָא. וַיִּתִּיב בְּמִדְבַּר. וַהוּה
 רַבִּיא קֶשֶׁתָּא; כא וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבַּר פְּאָרְזַן וַתִּקַּח-לוֹ אִמּוֹ אִשָּׁה מֵאַרְזַן
 מִצָּרַיִם: וַיִּתִּיב בְּמִדְבַּר דְּפְאָרְזַן. וְנָסִיבַת לֵיהָ אִמִּיהָ. אֶתְתָּא מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם; כב

ו (ששי) כב ויהי בעת ההוא ויאמר אבימלך ופיכל שר-עבאו אל-אברהם לאמר אלהים עמך בכל אשר-אתה עשה: והוה בעדנא ההוא. ואמר אבימלך. ופיכל רב חיליה. לאברהם למימר. מימרא דיי בסעדך. בכל דאת עבדי; כג ועתה השבעה לי באלהים הנה אם-תשקר לי ולניני ולנכדי פחסד אשר-עשיתי עמך תעשה עמדי ועם-הארץ אשר-גרתה בה: וכען. קיים לי במימרא דיי הכא. דלא תשקר בי. ובברי ובפר ברי. כטיבותא. דעבדית עמך תעביד עמי. ועם ארעא דאתותבת בה; כד ויאמר אברהם אנכי אשבע: ואמר אברהם. אנא אקיים; כה והוכח אברהם את-אבימלך על-אדות באר המים אשר גזלו עבדי אבימלך: ואוכח אברהם ית אבימלך. על עיסק בירא דמיא. דאנסו עבדי אבימלך; כו ויאמר אבימלך לא ידעתי מי עשה את-הדבר הזה וגם-אתה לא-הגדת לי וגם אנכי לא שמעתי בלתי היום: ואמר אבימלך. לא ידעית. מן עבד ית פתגמא הדין. ואף את לא חזית לי. ואף אנא. לא שמעית אלהין יומא דיון; כז ויקח אברהם צאן ובקר ויתן לאבימלך ויכרתו שניהם ברית: ודבר אברהם ען ותורין. ויהב לאבימלך. וגזרו תרויהון קים; כח ויצב אברהם את-שבע כבשת העאן לבדה; ו. ואקים אברהם. ית שבע. חורפן דען בלחודיהון; כט ויאמר אבימלך אל-אברהם מה הנה שבע כבשת האלה אשר העבת לבדנה: ואמר אבימלך לאברהם. מא אנין. שבע חורפן אליו. דאקימתא בלחודיהון; ל ויאמר בי את-שבע כבשת תקח מידי בעבור תהיה לי לעדה בי חפרתי את-הבאר הזאת: ואמר. ארי ית שבע חורפן. תקביל מן ידי. בדיל דתהי לי לסהדו. ארי חפרית ית בירא הדין; לא על-פן קרא למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו שניהם: על פן. קרא. לאתרא ההוא באר שבע. ארי. תמן קיימו תרויהון; לב ויכרתו ברית בבאר שבע ויקם אבימלך ופיכל שר-עבאו וישבו אל-ארץ פלשתים: וגזרו קים בבאר שבע. וקם אבימלך. ופיכל רב חיליה. ותבו לארע

פלשתאין

לג וַיִּטַע אֶשֶׁל בְּבֵּאֵר שֶׁבַע וַיִּקְרָא שֵׁם בְּשֵׁם יְהוָה אֵל עוֹלָם:
וַנֶּצֶב נֶעְבָּא בְּבֵּאֵר שֶׁבַע. וְעָלִי תַמּוֹן. בְּשֵׁמָא דִּי אֱלֹהֵי עֲלָמָא; לד וַיִּגַּר אַבְרָהָם
בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים: וְאִתּוֹתַב אַבְרָהָם. בְּאַרְעַ פְּלִשְׁתִּי יוֹמִין

סגיאין פ

ז (שביעי) כבא ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה
את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני: והוה. פתר פתגמא
האלין. ויי. נסי ית אברהם. ואמר ליה. אברהם ואמר האנא; ב ויאמר קח-נא
את-בנדך את-יחידך אשר-אהבת את-יצחק ולך-לך אל-ארץ
המריה והעלהו שם לעלה על אחד ההרים אשר אמר אל-יד:
ואמר. דבר בעז. ית ברך ית יחידך דרחימתא ית יצחק. ואיזיל לך. לארע פולחנא.
ואסקהי קדמי תמן לעלתא. על חד מן טוריא. דאימר לך; ג וישכם אברהם
בבקר ויחבש את-חמרו ויקח את-שני נעריו אתו ואת יצחק
בנו ויבקע עצי עלה ויקם וילך אל-המקום אשר-אמר-לו
האלהים: ואקדים אברהם בצפרא. וזריו ית חמריה. ודבר. ית תרין עולימוהי
עמיה. וית יצחק בריה. וצלח אעי לעלתא. וקם ואזל. לאתרא דאמר ליה יג ד ביום
השלישי וישא אברהם את-עיניו וירא את-המקום מרחק:
ביומא תליתאה. וזקף אברהם ית עינוהי. וחווא ית אתרא מרחיק; ה ויאמר
אברהם אל-נעריו שבו-לכם פה עם-החמור ואני והנער נלכה
עד-כה ונשתחוה ונשובה אליכם: ואמר אברהם לעולימוהי. אוריכו
לכון הכא עם חמרא. ואנא ועולימא. נתמטי עד פא. ונסגוד ונתוב לותכון; ו ויקח
אברהם את-עצי העלה וישם על-יצחק בנו ויקח בידו
את-האש ואת-המאכלת וילכו שניהם יחד; ונסיב אברהם ית אעי
דעלתא. ושוי על יצחק בריה. ונסיב בידיה. ית אישתא וית ספינא. ואזלו תרויהון
פחדא; ז ויאמר יצחק אל-אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני
בני ויאמר הנה האש והעצים ואיה הששה לעלה: ואמר יצחק.
לאברהם אבוי ואמר אבא. ואמר האנא ברי. ואמר. הא אישתא ואעינא. ואן אמרא
לעלתא;

ח וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה-לוֹ הַשָּׁה לְעֹלָה בְנִי וַיֵּלְכוּ
 שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: וַאֲמַר אַבְרָהָם. קִדְּם יי גְּלִי אִמְרָא. לְעֹלְתָא בְּרִי. וְאֶזְלוּ תְרוּיְהוֹן
 פְּתָדָא; ט וַיָּבֹאוּ אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר-לוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שָׁם
 אַבְרָהָם אֶת-הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת-הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אֶת-יִצְחָק בְּנוֹ
 וַיִּשֶׂם אֹתוֹ עַל-הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים: וְאֹתוֹ. לְאַתְרָא דְאִמְרָ לִיהּ יי.
 וּבִנָּא תַמָּן אַבְרָהָם ית מדבְּחָא. וְסִדֵּר ית אַעֲיָא. וְעֻקֵּד ית יִצְחָק בְּרִיהּ. וְשׁוּי יתִיהּ עַל
 מִדְּבָחָא. עִיל מִן אַעֲיָא; י וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת-יְדוֹ וַיִּקַּח אֶת-הַמֶּאֲכֻלָּת
 לְשַׁחֵט אֶת-בְּנוֹ: וְאוֹשִׁיט אַבְרָהָם ית יְדִיהּ. וְנָסִיב ית סַפִּינָא. לְמַפְס ית בְּרִיהּ;
 יא וַיִּקְרָא אֵלָיו מִלְאָךְ יְהוָה מִן-הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם | אַבְרָהָם
 וַיֹּאמֶר הַנְּנִי: וַקְרָא לִיהּ. מִלְאָכָא דִּי מִן שָׁמַיָא. וַאֲמַר אַבְרָהָם אַבְרָהָם. וַאֲמַר
 הָאֲנָא; יב וַיֹּאמֶר אֶל-תְּשַׁלַּח יָדְךָ אֶל-הַנְּעָר וְאֶל-תַּעֲשֵׂ לוֹ מְאוֹמָה
 כִּי | עֲתָה יִדְעֵתִי כִּי-יִרְאֶה אֱלֹהִים אֹתָהּ וְלֹא חֲשַׁבְתָּ אֶת-בְּנִיךָ
 אֶת-יַחֲדָךְ מִמֶּנִּי: וַאֲמַר. לֹא תוֹשִׁיט יָדְךָ לְעוֹלִימָא. וְלֹא תַעֲבִיד לִיהּ מִדְּעַם.
 אֲרִי כְעֵן יִדְעֵנָא. אֲרִי דְחָלָא דִּי אַתָּה. וְלֹא מִנְעַתָּא. ית בְּרַךְ ית יַחֲדָךְ מִנִּי יג וַיִּשָּׂא
 אַבְרָהָם אֶת-עֵינָיו וַיִּרְאֶה וְהִנֵּה-אֵיל אַחֵר נֹאחֲזוּ בְּסַבְּךָ בְּקַרְנָיו
 וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת-הָאֵיל וַיַּעֲלֶהוּ לְעֹלָה תַחַת בְּנוֹ: וַזָּקַף
 אַבְרָהָם ית עֵינוֹהִי בְּתֵר אֵלָיו. וְחִזָּא וְהָא דְכָרָא. אַחִיד בְּאֵילָנָא בְּקַרְנוֹהִי. וְאֶזְלוּ אַבְרָהָם
 וְנָסִיב ית דְּכָרָא. וְאַסְקִיָּה לְעֹלְתָא חֲלָף בְּרִיהּ; יד וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם-הַמָּקוֹם
 הַהוּא יְהוָה | יִרְאֶה אֲשֶׁר יֹאמַר הַיּוֹם בְּהָר יְהוָה יִרְאֶה: וּפְלַח וְצִלִּי
 אַבְרָהָם. תַּמָּן בְּאַתְרָא הַהוּא. אָמַר קִדְּם יי הָכָא יְהוֹן פְּלַחִין דְּרִיָּא. בְּכִין יתִאֲמַר
 בְּיוֹמָא (נ"י בְּיוֹמָא) הַדִּין. בְּטוֹרָא הַדִּין אַבְרָהָם קִדְּם יי פְּלַח; טו וַיִּקְרָא מִלְאָךְ
 יְהוָה אֶל-אַבְרָהָם שְׁנֵית מִן-הַשָּׁמַיִם: וַקְרָא. מִלְאָכָא דִּי לְאַבְרָהָם.

תְּנַנְּוֹת מִן שָׁמַיָא;

טז וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה וְלֹא חֲשַׁבְתָּ אֶת־בְּנֶךְ אֶת־יְחִידְךָ: וַאֲמַר. בְּמִימְרֵי קַיִמִית אָמַר יי. אַרְי. חֲלַף דְּעַבְדְּתָא ית פִּתְגָמָא הַדִּין. וְלֹא מִנְעַתָּא ית בְּרַךְ ית יְחִידְךָ; יז כִּי־בָרַךְ אֲבָרְכְךָ וְהִרְבֵּה אֲרֻבָּה אֶת־זְרַעְךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחֲלוֹל אֲשֶׁר עַל־שֵׁפֶת הַיָּם וַיִּרְשׁ זְרַעְךָ אֶת שַׁעַר אֲבִיּוֹ: אַרְי בְּרַכָּא אֲבָרְכְךָ. וְאִסְגָּאָה אִסְגֵי ית בְּנֶךְ כְּכֹכְבֵי שָׁמַיָא. וְכַחֲלָא. דְּעַל פִּיף יִמָּא. וַיִּירְתוּן בְּנֶךְ ית קְרוֹי סְנַאי־הוּן; יח וְהִתְבָּרְכוּ בְּזְרַעְךָ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ לְעֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי: יט וַיִּתְּבָרְכוּן בְּדִיל בְּנֶךְ. כָּל עַמְּמֵי אֲרַעָא. חֲלַף. דְּקַבִּילְתָּא לְמִימְרֵי; יט וַיֵּשֶׁב אֲבָרְהָם אֶל־נַעֲרָיו וַיִּקְמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל־בְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּשֶׁב אֲבָרְהָם בְּבְאֵר שֶׁבַע: וְתַב אֲבָרְהָם לֹת עוֹלִימוֹהֵי. וְקָמוּ. וַאֲזָלוּ כְּתָדָא לְבְּאֵר

שֶׁבַע. וַיִּתֵּיב אֲבָרְהָם בְּבְאֵר שֶׁבַע; פ

(מפטיר) כ וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּגַּד לְאַבְרָהָם לֵאמֹר הִנֵּה יֹלְדָה מְלֶכְהָ גַם־הוּא בָּנִים לְנַחֲוֹר אַחִידְךָ: וְהוּוּה. בְּתַר פִּתְגָמָא הָאֵלִין. וְאַתְחִנּוּא לְאַבְרָהָם לְמִימַר. הָא. יִלִּידַת מְלֶכְהָ אַף הִיא. בְּנִין לְנַחֲוֹר אַחֲוֹךְ; כֹּא אֶת־עוֹץ בְּכָרוֹ וְאַתְּ בּוֹז אַחֲוִי וְאַתְּ קָמוּאֵל אֲבִי אָרְם: ית עוֹץ בּוֹכְרִיָּה וַיִּת בּוֹז אַחֲוִיָּה. וַיִּת קָמוּאֵל אֲבִיָּה דְאַרְם; כב וְאַתְּ כְּפֶשֶׁד וְאַתְּ חִזּוֹ וְאַתְּ־פִלְדֶּשׁ וְאַתְּ־יִדְלָף וְאַתְּ בְּתוּאֵל: וַיִּת כְּפֶשֶׁד וַיִּת חִזּוֹ. וַיִּת פִּלְדֶּשׁ וַיִּת יִדְלָף. וַיִּת בְּתוּאֵל; כג וּבְתוּאֵל יֶלֶד אֶת־רַבְקָה שְׁמִנָּה אֵלֶּה יֹלְדָה מְלֶכְהָ לְנַחֲוֹר אַחֲוִי אֲבָרְהָם: וּבְתוּאֵל אוֹלִיד ית רַבְקָה. תְּמַנְיָא אֵלִין יִלִּידַת מְלֶכְהָ. לְנַחֲוֹר אַחֲוִי דְאַבְרָהָם; כד וּפִילְגֶּשׁוּ וּשְׁמָה רְאוּמָה וְתִלְד גַּם־הוּא אֶת־טַבַּח וְאַתְּ־גַחַם וְאַתְּ־תַחַשׁ וְאַתְּ־מַעֲכָה: וְלַחֲיַנְתִּיָּה וּשְׁמָה רְאוּמָה. וַיִּלִּידַת אַף הִיא ית טַבַּח וַיִּת גַּחַם. וַיִּת תַּחַשׁ וַיִּת מַעֲכָה; פ

קמ"ז פיסוקים, לפלוא סימן.